

VEGYESEK.

Az arany mint orvosság. A régi jó időkben sok furcsa orvossággal éltek az emberek. Bizonyos, hogy ez orvosságok javarésze nem használt ugyan a betegeknek, de nem is ártott. S mivel az előbbi eset gyakoribb volt az utóbbinál, a 18. században több városunk bölcse tanácsa elrendelte, hogy ha az orvos olyan gyógyítószerrel rendel, amely a betegnek nem használ, az orvosi gyakorlattól eltiltatik. A szokásos orvosságok között persze az arany volt a legritkább. Ilyen színarannyal kevert orvosságra csak kevés embernek telt; de a nagy urak olykor mégis éltek vele. Így 1744. márczius 15-én Mitrovsky kamaragróf rendeletet kapott az udvari kamarától, hogy az esztergomi érseknek (Csiky grófnak) *orvosságra* nyolcz lat 24 karatos aranyat küldjön („daraus zu seiner Gesundheit eine Medicin machen zu lassen“). A nevezett arany — írja az udvari kamara — a lehető legfinomabb legyen; az árát az érseknek tisztartója fogja letenni. Hogy használt-e az érseknek a színaranyorvosság, arról hallgat a krónika.

Dr. T. S.

Az udvari kamara tagjainak ezüst-járuléka. A bécsi udvari kamara tagjai sok mindent kaptak a magyar fiskális jószágokból. A vadak, gyümölcs, borok s más efélék szinte conventio számba mentek részökre. A magyar bányavárosokból is évenként megkapták a maguk részét. Egyik 1659-i kimutatás szerint, mely a bécsi udvari kamara tagjainak járulékaikról szól, a magyar bányavárosokból kapott évi ezüst-járulék (das gewöhnliche Rauthsilber) a tagok között imígyen oszlott meg: a kamara elnöke évenként négy márka magyar ezüstöt kapott, az igazgató szintén négy márkát, a hét kamarai tanácsos egyenkint 2—2 márkát, a könyvvivő 2 márkát, a registrator pedig 1 márkát. A három Silberreuter és az „Ainspanniger“ akik az ezüstöt Selmechről Bécsbe hozták együtt 40 frt-ot kaptak. A kimutatás nem sorolja fel azokat a fontos szolgálatokat(?) miknek fejében az udvari kamara e jelentékeny ezüst-mennyiséget évenként megkapta.¹

Dr. T. S.

Hogy vettük a svájcki marhát 1680-ban? „A méltóságos gróf főgenerális Esterházy Pál úrnak ő nagyságának, kegyelmes úrnak ő fölsége titok tanácsának“, következőket írja Szent-Miklósról 1680 május 15-én Koháry Imre:

¹ Közös pénzügyi levéltár: Hungarica 14543. fasc. 1659. marcius.